

Barn utsatta för våld i Sverige

Carolina Jernbro,
PhD, lektor folkhälsovetenskap,
Karlstads universitet

Bengt Söderström,
Stiftelsen Allmänna Barnhuset

An iceberg floating in the ocean. The tip of the iceberg is visible above the water surface, while the much larger submerged part is visible below. The sun is shining brightly in the sky. Two overlapping circles are positioned over the image: a dark grey one on the left containing the year '1910' and a red one on the right containing the year '3990'.

1910

3990

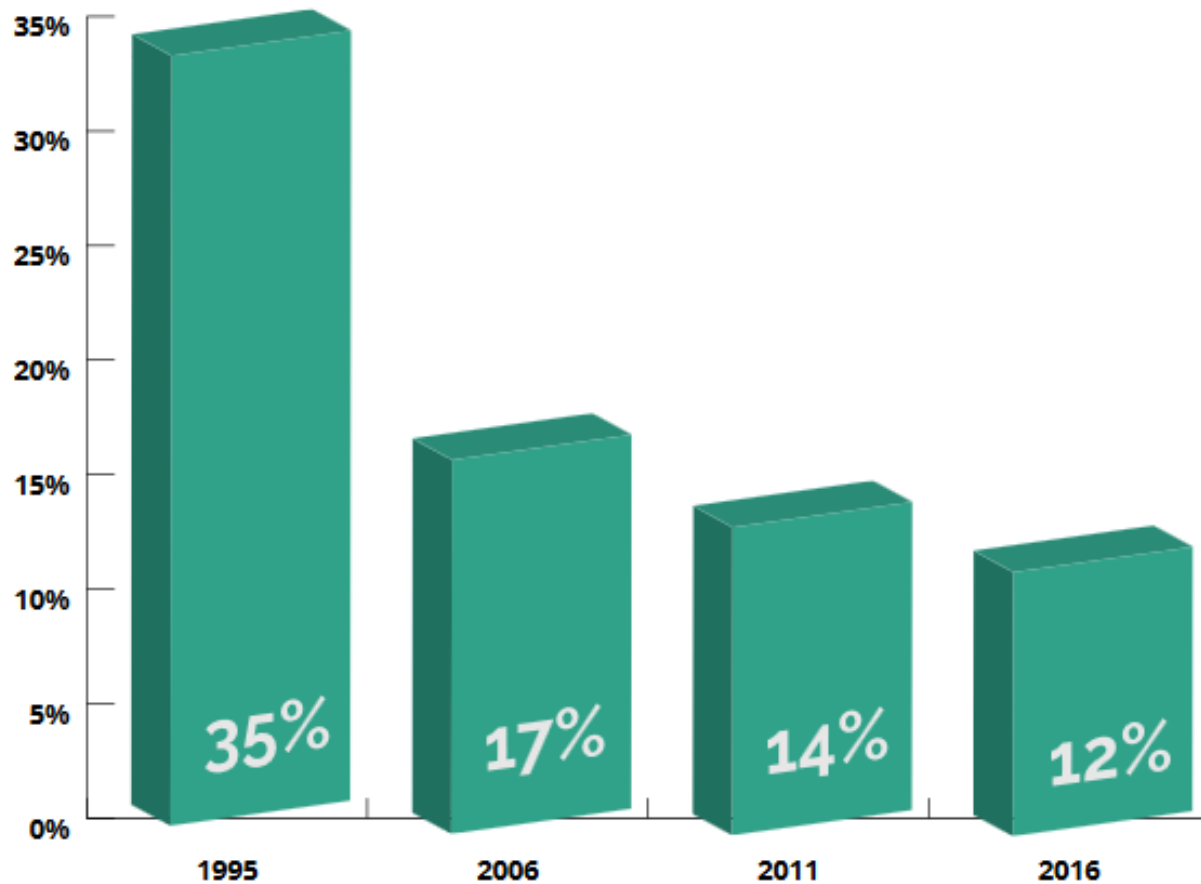
SVENSKA DAGBLADET

Sverige får FN-kritik för barnens situation

FN uttrycker stor oro för barns situation i Sverige i en rapport som offentliggörs på onsdagen. Särskilt bekymrad är FN över diskriminering av invandrabarn, barn som isoleras i häkten, ökad barnmisshandel, mobbning i skolor och ensamkommande flyktingbarn. Kritik riktas mot regeringen på flera punkter.

Fysisk barnmisshandel över tid

An iceberg floating in the ocean. The visible tip is small, while the submerged part is much larger. A sun is shining in the sky. Two overlapping circles are placed over the image: a grey one with the year 1910 and a red one with the year 3990.

1910

3990

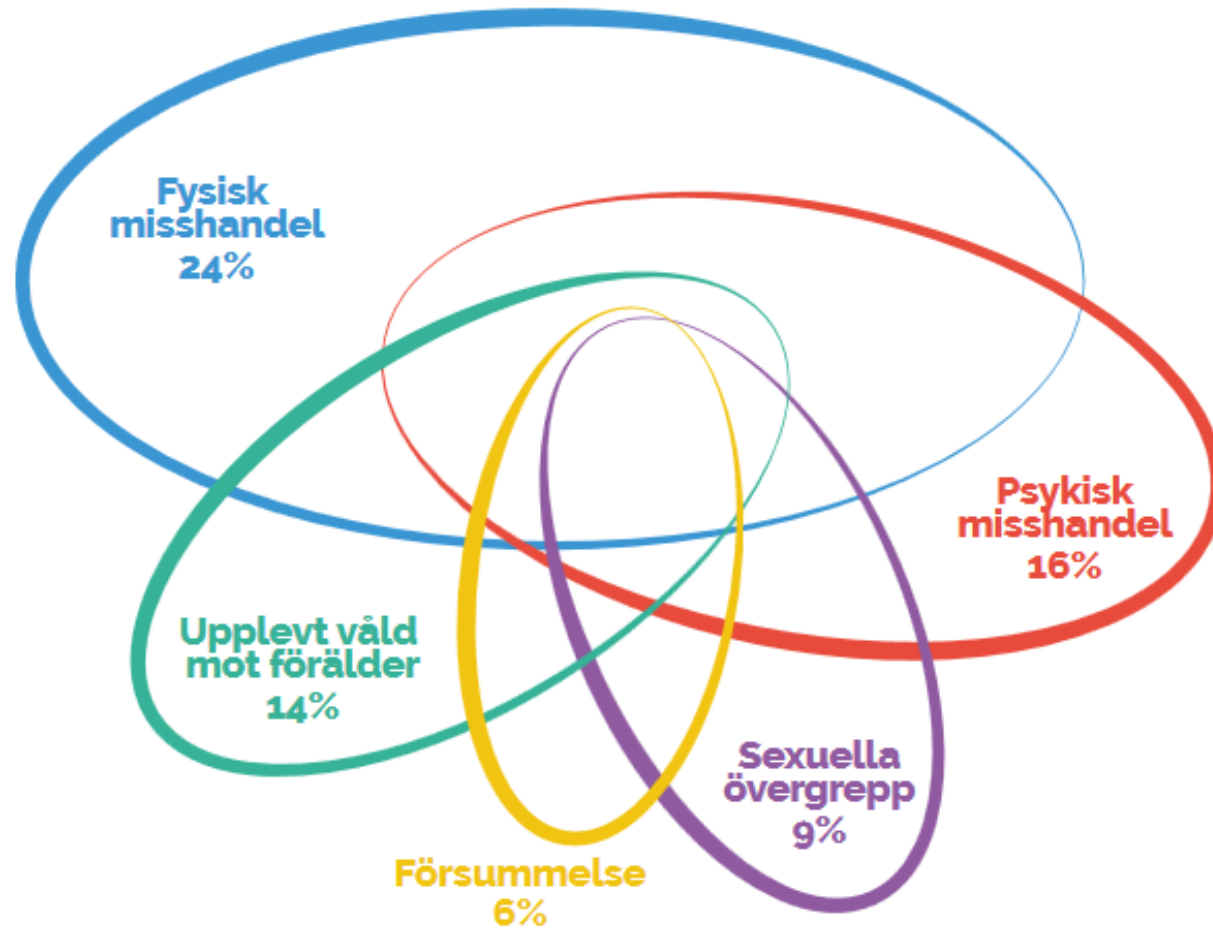

44%

36%

Förekomst och överlappning av olika former av barnmisshandel

Multiutsatthet - Polyviktisering

8% (n=312) utsatta för 3 eller fler former

67% av de försummade är multiutsatta

Överlappar med våldets allvarlighetsgrad

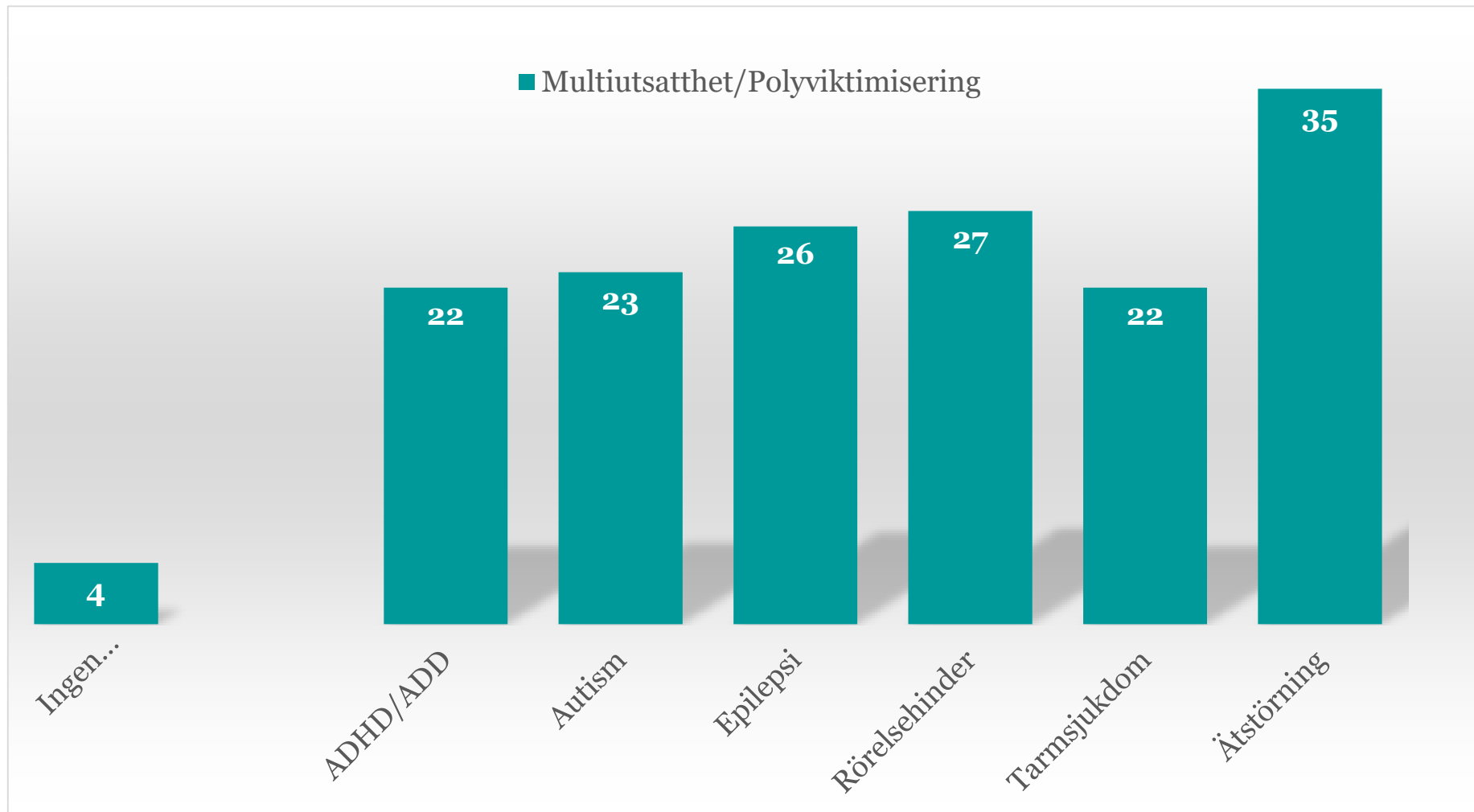

Vilka grupper är de mest utsatta för polyviktisering?

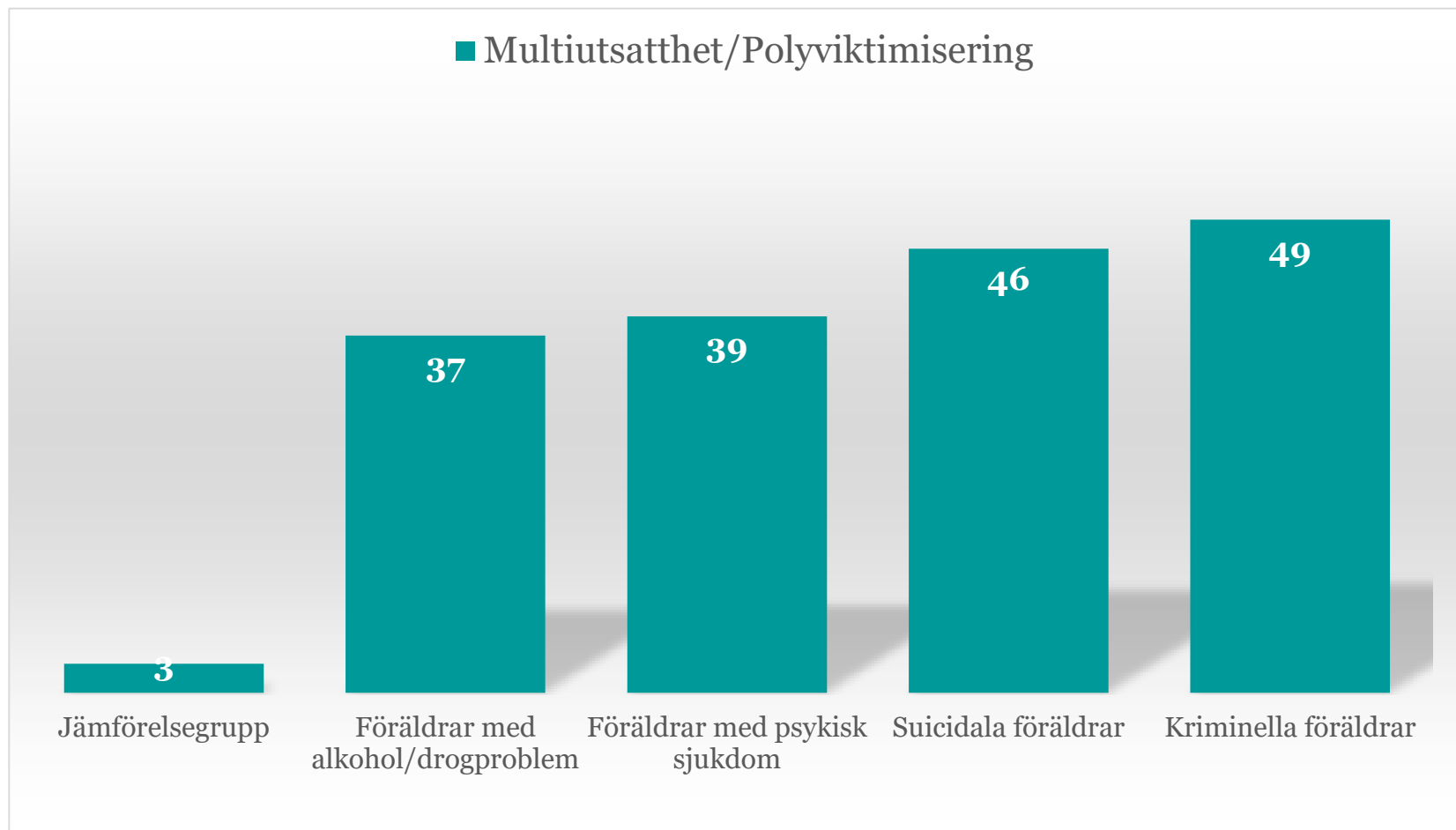
- Utlandsfödda (19%)
- De som identifierar sig varken som pojke eller flicka (33%)
- Dålig ekonomi i familjen (37%)
- Hederskultur - inte få välja framtida partner (46%)
- Funktionsnedsättningar/kronisk sjukdom
- Att leva med föräldrar med alkohol-drogproblem, psykisk sjukdom och/eller kriminalitet

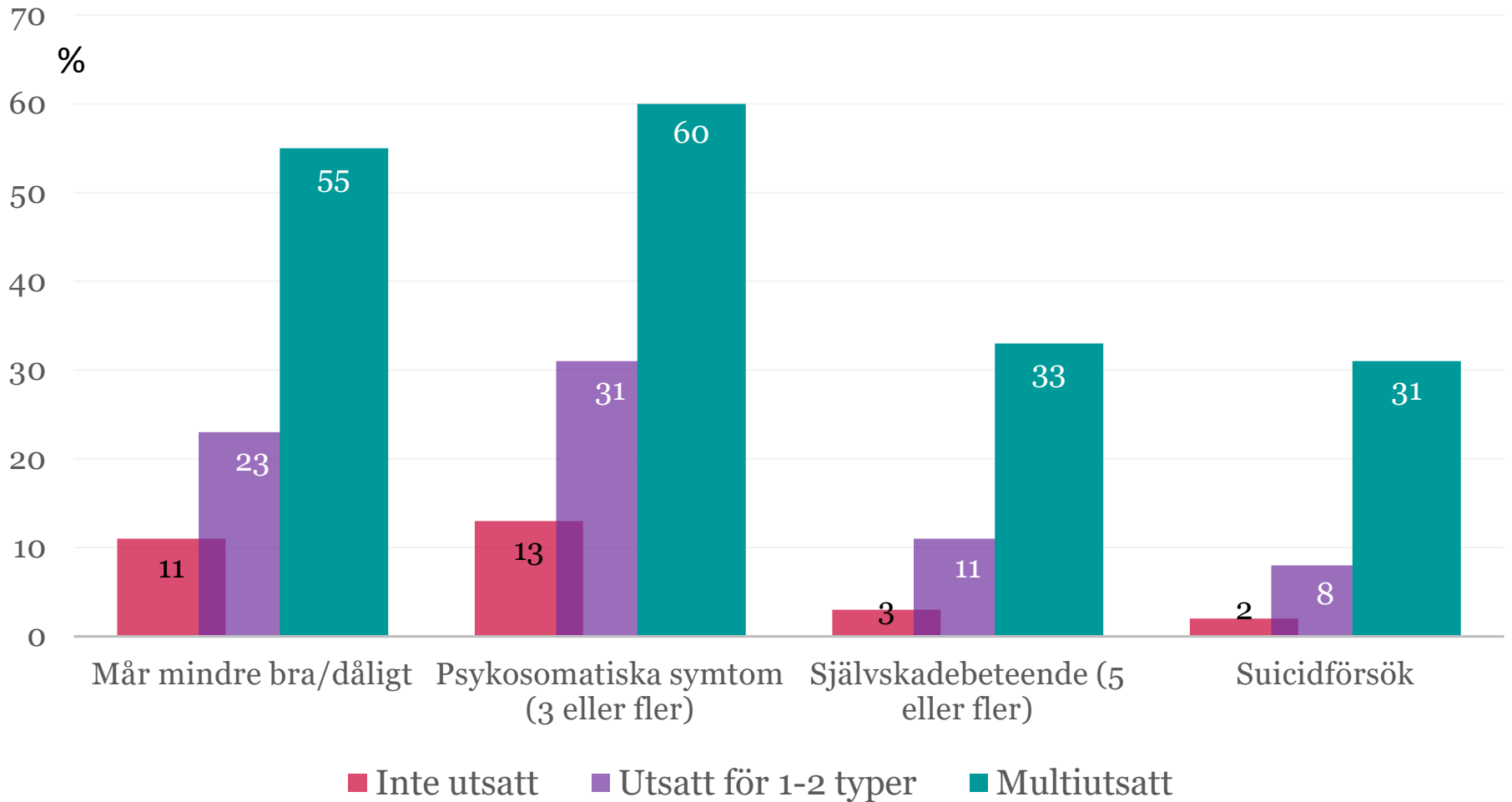
Polyviktisering och funktionsnedsättning/kronisk sjukdom

Polyviktisering och föräldrar med alkohol- drogproblem, psykisk sjukdom och/eller kriminalitet

Polyviktimisering och hälsa

Jag tycker att det [barnmisshandel] är dåligt och att det kan förstöra en människa totalt. För mig har jag fått svår ångest av det och kan inte lita på folk. Har också fått aggressionsproblem.

Avslöjande och stöd

35% av multiutsatta har ingen vuxen i sin närhet som de kan anförtro sig till (jämfört med 6% bland icke-utsatta)

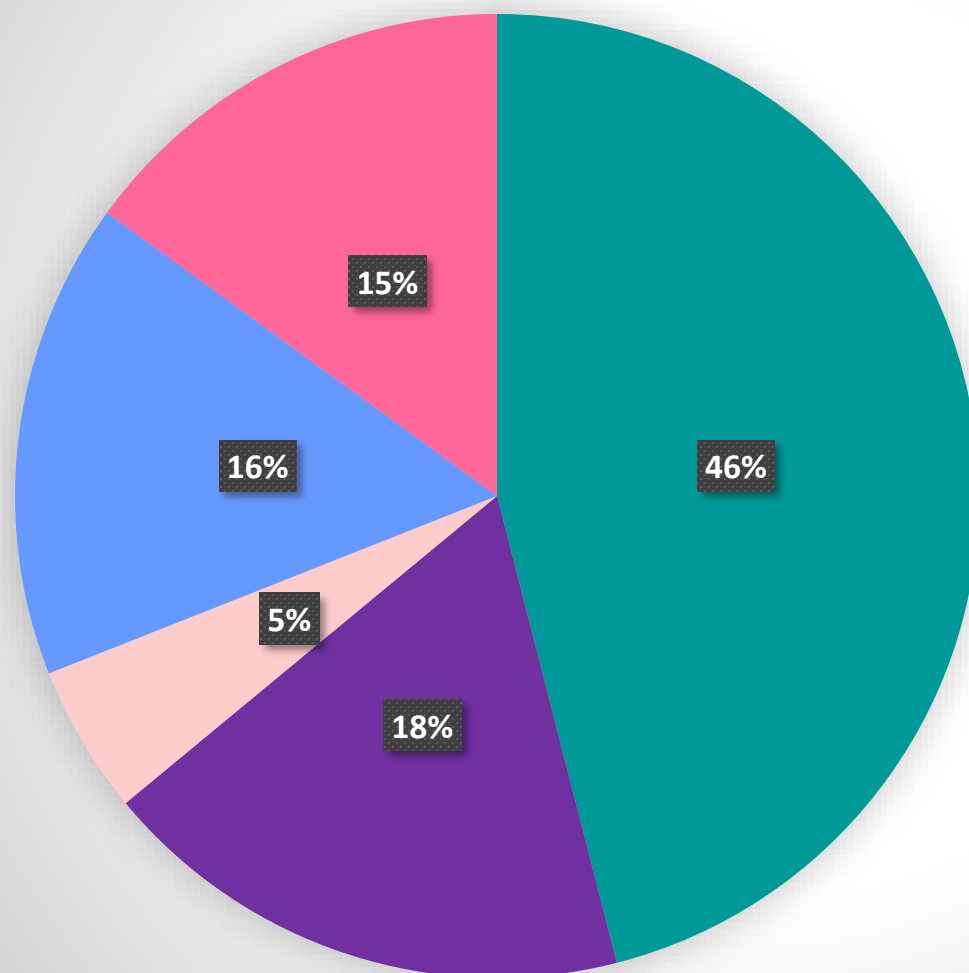
62% har avslöjat misshandeln

- Vanligast att avslöja till en jämnårig vän
- 30% har berättat för en professionell

Som barn vågar man sällan berätta om t.ex. ens förälder slår en, eftersom man älskar den och vill inte att den ska råka illa ut. Man är samtidigt rädd och känner ingen tillit till föräldern

Erfarenheter av professionellt stöd

- Behövde inget stöd
- Behövde stöd men sökte inte
- Sökte stöd, men fick inget
- Fick stöd och är nöjd
- Fick stöd men är missnöjd

Jag hoppas socialtjänsten kommer på ett bättre system gällande misshandel i hemmet. Om man har misstankar om att ett barn far illa så ska barnet bort därifrån! Det hjälper inte ens i ett pågående slagsmål för barnet att ringa polisen, eftersom polisen/socialtjänsten åker direkt, så fort alla familjemedlemmar säger att allt är okej. "Skönt för mig. Nu slapp jag det problemet. Hoppas att någon annan kan ta ansvar för detta".

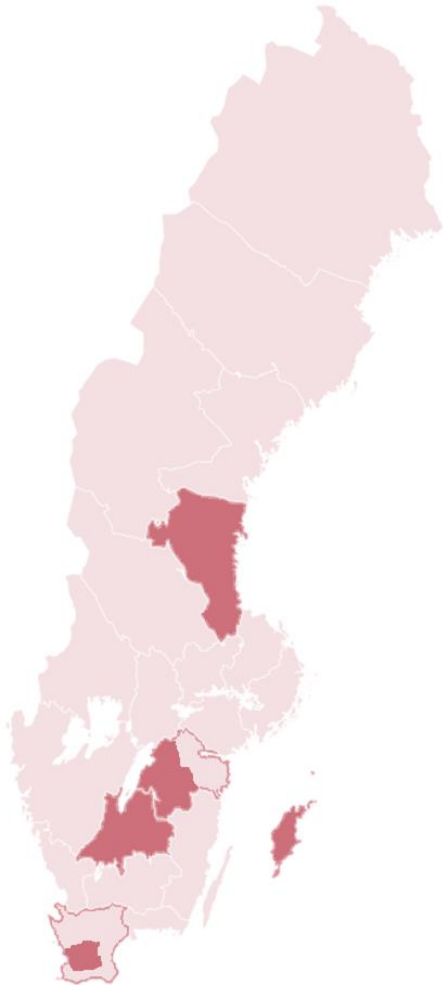

Sammanfattningsvis...

- Fysisk misshandel har minskat över tid, men den allvarliga fysiska misshandeln har inte minskat!
- 2-3 barn i varje klass är utsatta för tre eller fler former av misshandel. Majoriteten har en psykisk ohälsa.
- De som lever i en hederskontext eller med föräldrar med alkohol-drogproblem, psykisk ohälsa och/eller kriminalitet är särskilt utsatta
- Många utsatta barn avslöjar inte misshandeln till professionella och får inte det stöd de behöver. Vad kan vi göra för dessa barn?

Projekt Stöd och behandling

Ta fram en modell
så fler når fram till
stöd och behandling

Evidensbaserad vårdkedja

Potentiellt trauma

Risk/screening

Tidig intervention
och bedömning
inom 4 veckor

Behandling

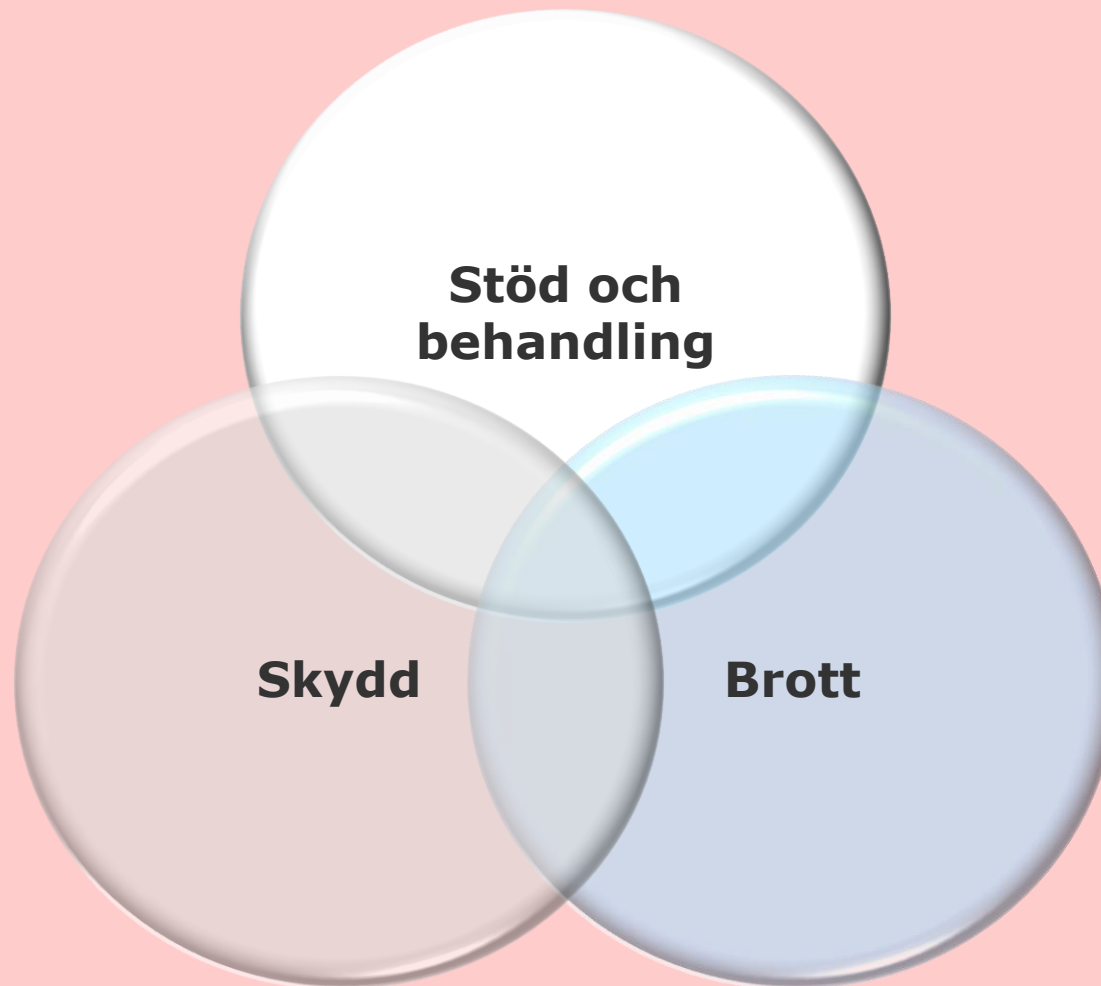

Det finns bra instrument för screening och bedömning

Ge stöd och kunskap om trauma. Lyssna om barnet vill berätta

Psykoedukation + Känsloreglering + Gradvis exponering
t ex TF-KBT, CPP, EMDR, KIBB ...

Annan ohälsa
Fysiska skador

Omsorgssvikt
Missbruk

Stöd och behandling

It-relaterat
Exploatering
Hedersrelaterat

Sociala svårigheter

Kultur/Språk
Asyl/Krig/Flykt

Dela erfarenheter
Träffa andra

Funktionsvariation
Kognitiva svårigheter
Kommunikationsstöd

Koncentration
Relationer
Skola

Stödgrupp
Familjebehandling
Föräldraträning

PTSD
Dissociation
Depression

Krisreaktion
Ångest
Traumasymtom

Skydd

Socialtjänstens
utredning

Brott

Polisens
utredning

Vårdcentral AB

Familjestöd AB

Kontaktperson

Specialenheter

Flyktingenhet

Organisation/Jour

Habilitering

Elevhälsa

BUP

Råd & stöd

1a linjen

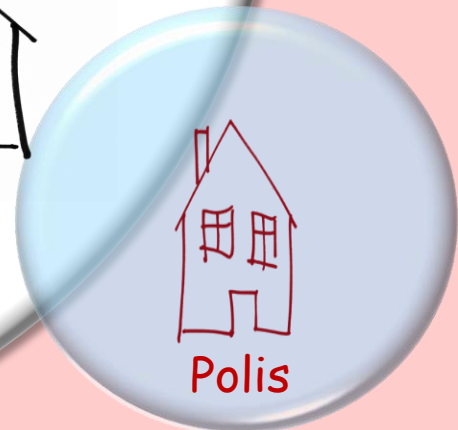
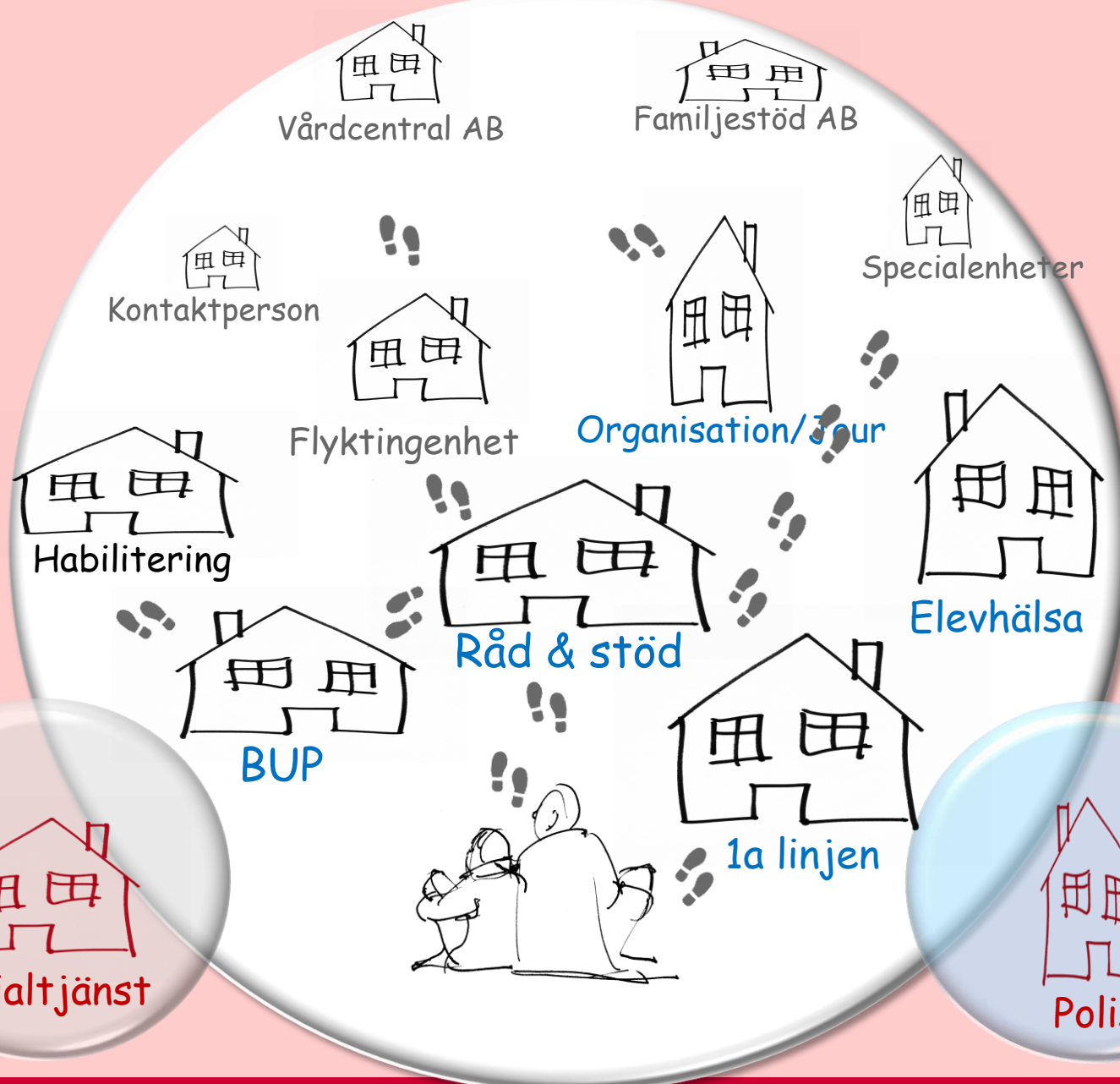

Socialtjänst

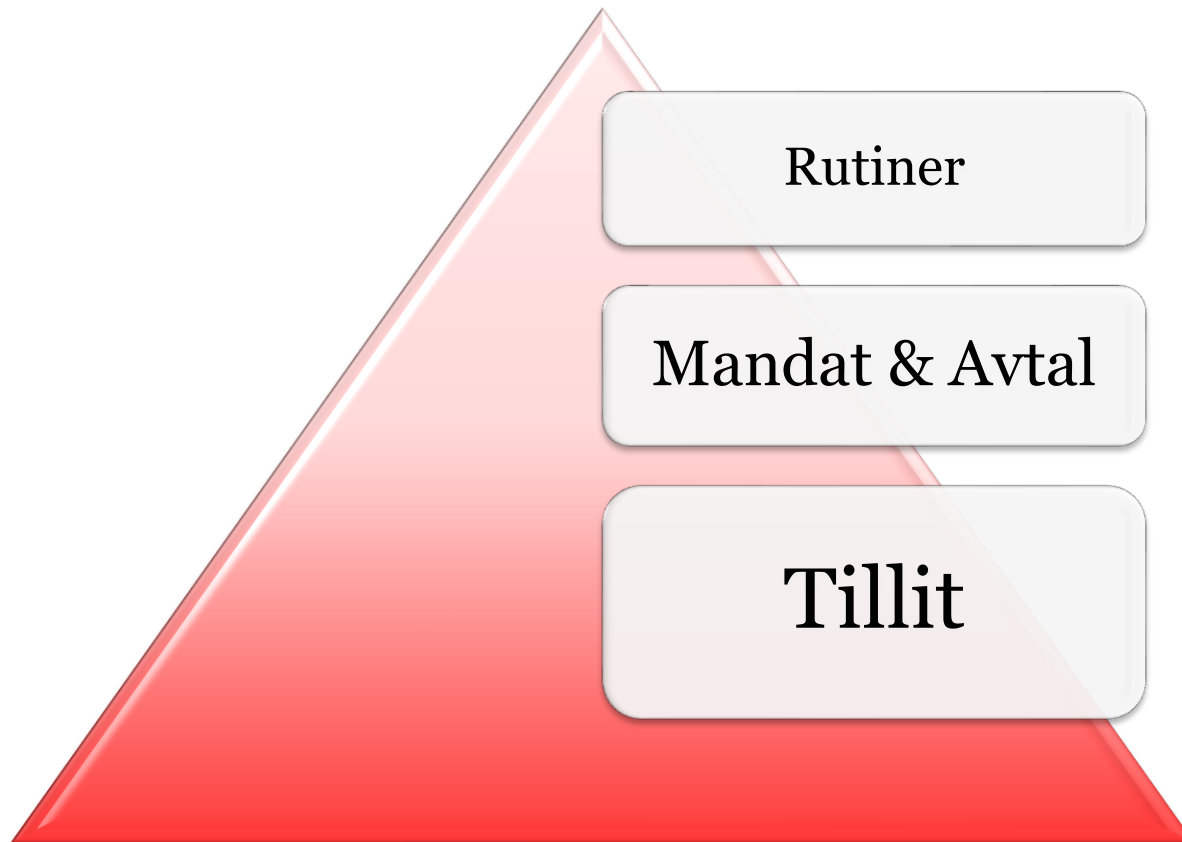
Polis

Samverkan

Vårdcentral AB

Familjestöd AB

Kontaktperson

Specialenheter

Flyktingenhet

Organisation/Jour

Habilitering

Elevhälsa

BUP

Råd & stöd

1a linjen

Socialtjänst

Polis

Vårdcentral AB

Familjestöd AB

Kontaktperson

Specialenheter

Organisation/Jour

Habilitering

Flyktingenhet

Elevhälsa

BUP

1a linjen

Råd & stöd

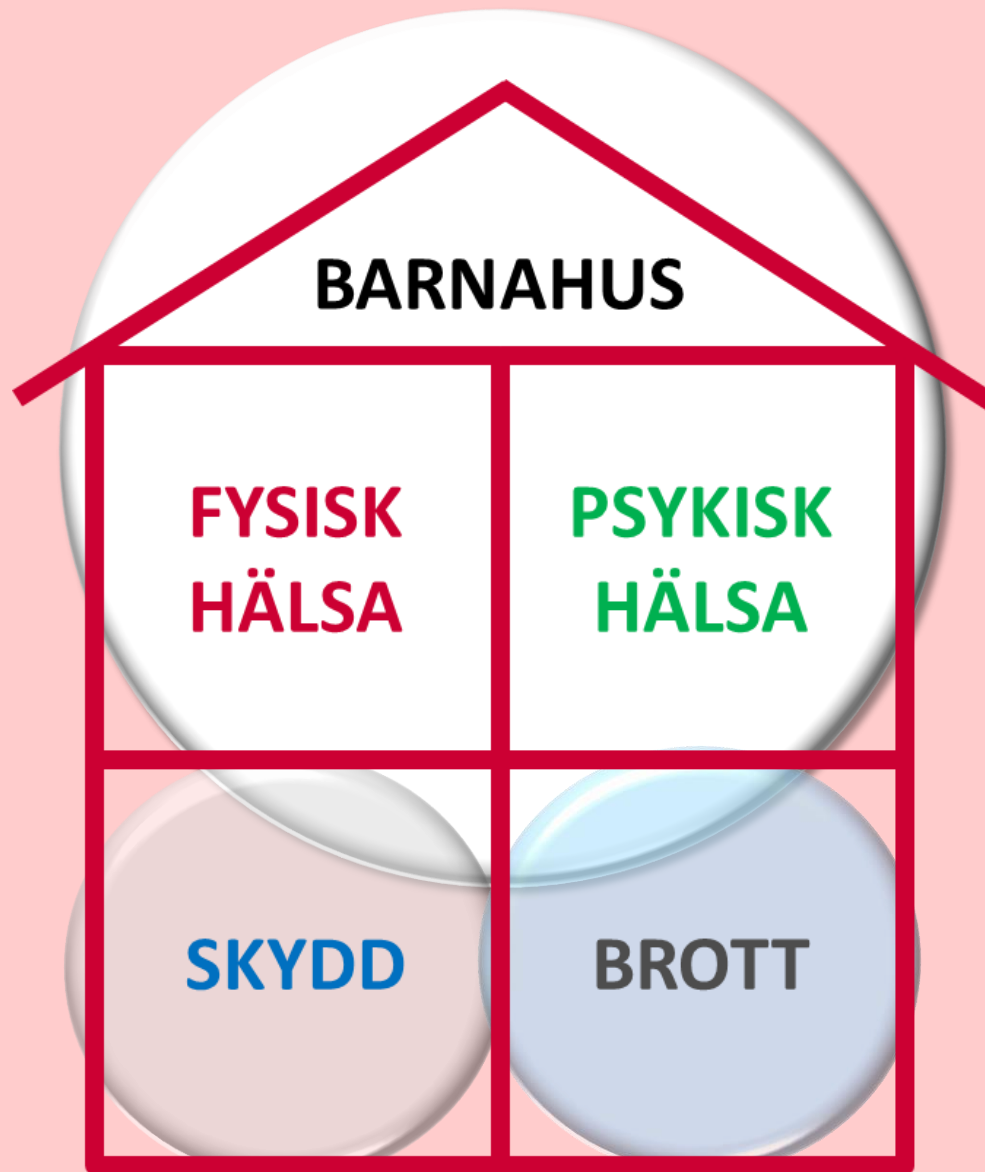

Socialtjänst

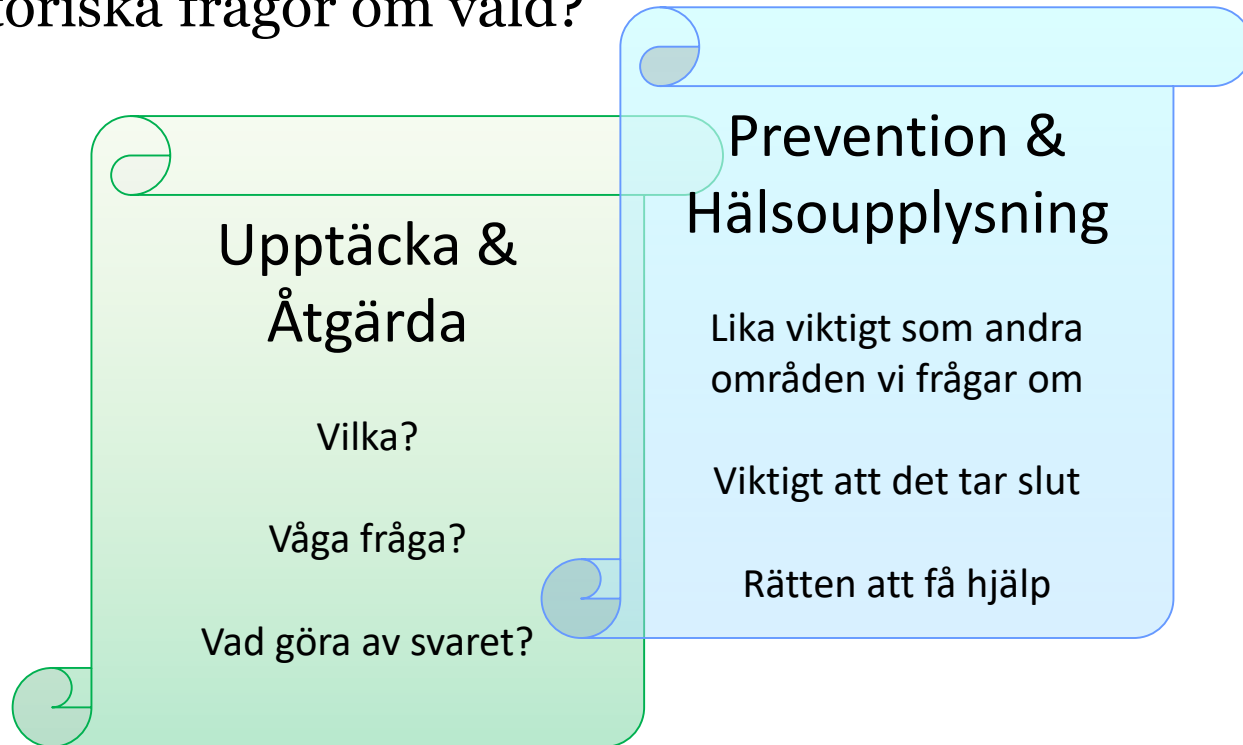
Polis

Tre frågor som alla områden prioriterade

1. Obligatoriska frågor om våld?

Tre frågor som alla områden prioriterade

2. När familjen ska fortsätta tillsammans efter barnmisshandel

~~Utreda först = Erbjud hjälp sedan~~

Stöd direkt och parallellt med utredning

- hantera avslöjandet/misstanken
- till alla
- hopp om förändring
- motivation till behandling

Tre frågor som alla områden prioriterade

3. Information om mående och vilken hjälp som finns att få

<http://www.allmannabarnhuset.se/produkter/bocker-rapporter/>

när någon gjort dig illa

Tack!

carolina.jernbro@kau.se

bengt.soderstrom@allmannabarnhuset.se

